

(ಶ್ರೀ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಜಮೀನಿಗೆ ಬೇರೆ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಡಬೇಕು, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇದು ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಇದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾದ ಕಾಲ ಹಣಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇರುವ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಪ್ರಭಾಕರವರರು ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮುಗಿಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಮಾಧವರಾಯರ ಕಾಲದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದರೂ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಆಬಾಲ್ಷೆಕ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು; ಚೀನ್ನಿ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಈಗ ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಂಗಾರುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರೈತರಾದರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಮಾದಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble member propose to do ?

Sri M. MADIAH.—I beg leave of the House to withdraw the cut motion.

Some Hon'ble Members.—No.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"that the demand be reduced by Rs. 100."

The motion was Negatived.

Mr. SPEAKER.—Next Cut Motion No. 5 stands in the name of Sri B. Y. Neele Gowda. So, we will now adopt this procedure with the consent of the House. Cut Motion will be moved by the Member and the Hon'ble Minister will reply.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲು ಗೋವಿಂದರಾಜು.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವು ಮಂಡಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

Grievances of Raiyats deprived of land in Kanaganahalli and Hosa-Kannambody.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀಲೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"7 ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಎಂಬ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೋರಿರತಕ್ಕೆ 32,71,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ 'ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್' ವಸವಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಮಾಡಬೇಕು. (ಕನಗನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೊಸಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳ ಕೈ ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರೈತರುಗಳ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಿರ್ಜಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ.)"

ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಮುದ್ದಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಪ್ಪುಗಳಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. 'ಕೋಗರಹಳ್ಳಿ'ಗೆ 'ಕನಗನಹಳ್ಳಿ'ಯೆಂದೂ 'ಹೊಸಕಾಮನಬಾಡಿ'ಗೆ 'ಹೊಸಕನ್ನಂಬಾಡಿ' ಯೆಂದೂ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ, ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡದಿಂದ ನಡೆದು ಹೋದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ರೈತರು ಮಹಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನಗಾನಹಳ್ಳಿ ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ತೋಣೂರು ಕೆರೆವಸತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಸುಮಾರು 43 ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ 19 ಜನ ರೈತರ ಜಮೀನು ಹೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾದ ರಿಕಾರ್ಡು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಯಾವ ರೈತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಆತನಿಂದ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿ

ರಸ್ತೆ ಮಣ್ಣು ಹೊರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 19 ಜನರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 10-12 ಎಕರೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 2-3 ಎಕರೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. 5 ಸಂಸಾರದವರು ಕೇವಲ ನಿಗತಿ ಕರು. ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅಕ್ಕೈತ್ತರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಖಾತೆದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಜಮೀನಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹರಾಜು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ಬಾಕಿಯಿಲ್ಲಾ ಬರದಿದ್ದರೆ ಚರಸ್ತನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜಮೀನು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಮಣ್ಣು ಹೊತ್ತು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ತಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಹೋದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಆಮದು ಯಾವ ವರ್ಷ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀಲೇಗೌಡ.—1944ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿನ ವಿಷಯವಿದೆ. ಹೊಸ ಕನ್ನಡದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟದಾಗ 1930ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಬಡೆ ಕೆಲವು ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಪಶಿಲು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಕ್ಕೈತ್ತರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರಲ್ಲಿರೂ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು, ಹೆಂಗಸರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂತು ಚಿಕ್ಕ ಬೋಲೇಗೌಡನೆಂಬುವನು ಪಾಂಡವ ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟರ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು 30-40 ದಿವಸಗಳು ಇದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ನಮ್ಮ ವಿತ್ತರು ವಕಾಲತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡು ಪೂನಾದಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1930ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಇದನ್ನು

ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ರೈತರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಭಂಗವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇಷ್ಟು ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

3 P. M.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಉತ್ತಾಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆ ರೀತಿ ಟೀಕಿಸಿ ಸಚಿವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಹೊರಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ದಕ್ಷರಾದ, ಯೋಗ್ಯರಾದ, ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ನಾಟಕ ಪುರುಷರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಲಗಾಮು ಹಾಕಿ ಬಂದೋ ಬಿಸ್ತಿನಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಬಿಸ್ತಿನಿ ಈ ಬೋಲತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut Motion moved.

"That the demand be reduced by Rs. 100."

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಠುತ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೋಲತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಒಂದು 1930ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೈತ್ತರಾದ ಜಮೀನು ವಿಚಾರ; ಇನ್ನೊಂದು 1944ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೈತ್ತರಾದ ಜಮೀನು ವಿಚಾರ. Printing ನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. 1930ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೈತ್ತರಾದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನೀಲೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟನಂತರವೂ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಳಿತ ಗಿದೆ. ಅವರು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕನ್ನಡಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅವರ ಜಮೀನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪು. ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಮಾಳ ಪ್ರದೇಶ, Tank Bed, ಈಟಿಲುಪನವಿರುವ ಪ್ರದೇಶ, forest lands—ಇವುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೂಕಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. 1941ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕರಾದ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬೋತಾ ನೂಟನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈ. ನೀರೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಬೋತಾ ನೂಟನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The Out motion was, by leave withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and reassemble at 3-35 P.M.

The House adjourned for lunch at Five Minutes past Three of the Clock, and reassembled at Thirty Five Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

Detaching Kurubarahundi village from Kotekere village.

Sri H. K. SIVARUDRAPPA (Gundlupet-Heggaddevanakote).—I move my cut motion which is as follows.—

"That the demand under the head '7. Land Revenue' for Rs. 32,71,000 be reduced by Rs. 100/- (to bring to the notice of the

Government that they have not taken steps to detach the Kurubarahundi village (hamlet village) from that of Kotekere village in view of several representations made by the villagers concerned."

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ "ಕುಂಬಾರ ಹುಂಡಿ" ಎಂದು ಮುದ್ರಣವಾಗಿರುವುದು "ಕುರುಬರ ಹುಂಡಿ" ಎಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ, ಈ ಅಸಲಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕುರುಬರ ಹುಂಡಿ ಹಾಗೂ ಜೋಗಯ್ಯ ಹುಂಡಿ ಎಂಬ ಎರಡು ದಾಖಲೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಜೋಗಯ್ಯ ಹುಂಡಿ ಎಂಬ ದಾಖಲೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಕೋಟಿ ಕೆರೆಗೂ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ಘಾಸರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕುರುಬರ ಹುಂಡಿಗೂ ಅಸಲಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಐದು ಮೈಲಿ ಘಾಸರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬರೇ ಪಟ್ಟಿಲರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಿಲರು ಕೋಟಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಲರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೆ ಆಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿಲರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬರುವುದು, ಹೋಗುವುದು—ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ, ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಅಹಮದ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಬುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಇಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ನಿಜವೆಂದೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಕುರುಬರ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಇದು ಸುಮಾರು 150 ಮನೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಆರು ನೂರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion moved :

"That the demand be reduced by Rs. 100."

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. K. SHIVARUDRAPPA.—I beg leave of the House to withdraw the cut motion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We have no serious objection.

The cut motion was, by leave, withdrawn.